

Taakomschrijving en structuur stuurgroep maatregelen financiële beheersbaarheid Jeugdwet

Taakopdracht

Het onderzoek van AEF naar structurele middelen jeugd laat zien dat gemeenten in 2019 fors meer geld uitgeven aan de jeugdzorg dan zij initieel hiervoor aan budget hebben ontvangen. In de bestuurlijke weging over het onderzoek zal dan ook een breder gesprek plaats moeten vinden. Naast het gesprek over financiële middelen zal gekeken moeten worden naar aanvullende maatregelen om de financiële beheersbaarheid van de jeugdzorg te waarborgen. Naast het financiële tekort zal gekeken moeten worden naar het uitvoeringstekort (betere sturing en uitvoering) en het beleidstekort (meer sturingsmogelijkheden). Het beleidstekort vergt mogelijk aanpassing van de Jeugdwet. Dit belang wordt door zowel Rijk als VNG onderschreven.

Om een nieuw kabinet een besluit te kunnen laten nemen over middelen en maatregelen zullen er ook maatregelen uitgewerkt moeten worden. Hiervoor wordt een stuurgroep '*maatregelen financiële beheersbaarheid Jeugdwet*' opgericht. De stuurgroep krijgt de opdracht maatregelen uit te werken die invloed hebben op het structureel benodigde budget voor jeugdhulp. Bij het uitwerken van de maatregelen zal worden gekeken naar het financiële effect, mogelijke aanpassingen van het stelsel (wetgeving/beleidstheorie) als ook de uitvoeringsconsequenties hiervan. Daarnaast wordt er inzicht geboden in de implementatietermijn van de maatregel. In deze stuurgroep wordt gewerkt aan zowel maatregelen die invloed hebben op de uitvoering van de Jeugdwet door gemeenten als maatregelen die beleidsmatig zijn (en een aanpassing van de Jeugdwet vergen door het Rijk).

De stuurgroep zal maatregelen uitwerken met het doel de uitgaven aan de jeugdzorg te beperken en het stelsel beheersbaarder te maken. Daarbij zullen in ieder geval maatregelen moeten worden uitgewerkt die zien op:

- Het beperken van het volume van de jeugdhulp (o.a. inperken reikwijdte jeugdhulpplicht, bevorderen uitstroom)
- Het versterken van de sturing op de instroom (o.a. beperken aantal toegangsroutes)
- Het aanpassen van het voorzieningenniveau (o.a. verminderen van de inzet op brede preventie)
- Het versterken van de prikkels in de inkoop en bekostiging (invoeren van een eigen bijdrage, hanteren budgetplafond)
- Aanpassingen in het stelsel en de daarbij horende verantwoordelijkheden

De stuurgroep moet een rapport opleveren dat een bundel van fiches¹ bevat, waarin de maatregelen zijn uitgewerkt met een neutrale beschrijving van de effecten. Daarnaast bevat het rapport een aantal technische varianten voor een aantal logisch bij elkaar passende pakketten van maatregelen die elk de beheersbaarheid van de jeugdzorg moeten waarborgen. Ook deze varianten bevatten een neutrale beschrijving van de (budgettaire) effecten.

Structuur en taken stuurgroep en werkgroep

De stuurgroep staat onder voorzitterschap van een onafhankelijk voorzitter. Deze persoon dient de openbare financiën en het jeugdveld goed te kennen, maar is vrij van belangen en onpartijdig.

De stuurgroep is besluitvormend t.a.v. de volgende zaken:

1. Welke maatregelen vanuit de groslijst worden uitgewerkt door de werkgroep
2. Het vaststellen van de kaders van de fiches
3. Het oordeel of de maatregelen voldoende zijn uitgewerkt door de werkgroep

Onder regie van de voorzitter en stuurgroep zal een werkgroep de volgende zaken oppakken:

1. Het opstellen van een groslijst van mogelijke maatregelen die invloed hebben op het structureel benodigde budget voor jeugdhulp. Er zijn in de basis geen 'verboden' maatregelen.
2. Het uitwerken van maatregelen in fiches die benut kunnen worden tijdens de kabinetsformatie.

¹ Een voorstel voor de elementen in het fiche staat in de bijlage, deze is grotendeels gebaseerd op de opbouw van het analysekader uit Zorgkeuzes in kaart.

Een onderzoeksbureau zal gevraagd worden om stand by te staan voor het ondersteunen van de werkgroep bij het maken van berekeningen van de financiële effecten.

Daarnaast zal het CPB gevraagd worden een plausibiliteitscheck uit te voeren op de berekeningen.

Samenstelling van de stuurgroep en werkgroep

In de stuurgroep zitten vertegenwoordigers van VWS, FIN, BZK, JenV en de VNG/gemeenten. In deze stuurgroep zitten vanuit rijkszijde medewerkers op directeursniveau.

De stuurgroep wordt ondersteund door een werkgroep. Om maatregelen te kunnen uitwerken is nadrukkelijk een actieve inbreng van gemeenten en de betrokken departementen noodzakelijk.

Maatregelen

Het op te stellen rapport beperkt zich tot een strikt neutrale weergave van de maatregelen en de daarvan te verwachten effecten. De werkgroep dient niet over te gaan tot een beoordeling van de wenselijkheid van de uitgewerkte maatregelen en hoeft over het nut en de noodzaak van de inhoud van de maatregelen dan ook geen consensus te bereiken. Ook maatregelen die door betrokken partijen mogelijk als 'onwenselijk' worden gezien, worden dus uitgewerkt.

Uitwerking van de taakopdracht

Bij de uitwerking van de opdracht dient er acht op geslagen te worden dat de taakopdracht volledig wordt uitgevoerd.

Beraad binnen de stuurgroep

Er bestaat geen vetorecht ten aanzien van de inbreng van informatie over het bestaand beleid of over de uit te werken maatregelen, noch ten aanzien van de strekking of de uitwerking van deze varianten. De beschouwingen in het rapport en de maatregelen zijn niet gebonden aan bestaande wetgeving, het Regeerakkoord, Kabinetsafspraken of Ministerieel beleid. De stuurgroep heeft de plicht de ingebrachte teksten te integreren in het rapport. De stuurgroep moet zorg dragen voor een evenwichtige, feitelijke en neutrale presentatie van de effecten van het bestaand beleid en van de maatregelen.

Wat in de stuurgroep schriftelijk of mondeling wordt behandeld, wordt niet openbaar gemaakt. Uitgewerkte maatregelen, evenals een eindrapport, worden in de stuurgroep vastgesteld. Na de behandeling door de stuurgroep wordt het rapport aangeboden aan de bewindspersonen en de VNG.

Dit zal vervolgens in de bestuurlijke weg van het onderzoeksrapport betrokken worden

Verzending naar Tweede Kamer

De staatssecretaris van VWS biedt het rapport van de stuurgroep na kennisgeving in de MR aan de Tweede Kamer aan. Het vakdepartement is verantwoordelijk voor de digitale aanbidding aan de Tweede Kamer.

Publiciteit

Het vakdepartement heeft het voortouw bij het verzorgen van de publiciteit met betrekking tot het resultaat van de werkgroep, dat wil zeggen na openbaarmaking door toezending aan de Tweede Kamer (persbericht, etc.). De directie communicatie van andere betrokken departementen wordt hierbij nauw betrokken. Het is niet de bedoeling dat de voorzitter en werkgroepleden of andere betrokkenen vanuit de departementen, betrokken onderzoeksbureaus en dergelijke zich uitspreken in de media of andere openbare fora over de inhoud van het rapport en eventuele wenselijkheid van de beleidsvarianten.

Bijlage format fiche

1. Samenvatting

- a. *Nummer en naam van de maatregel.*
- b. *Korte samenvatting van de maatregel*

2. Omschrijving maatregel

- a. *Wat is de maatregel die wordt voorgesteld?*
- b. *Waarom wordt deze maatregelen voorgesteld en welk effect wordt beoogd?*

3. Uitvoering

- a. *Hoe kan de maatregel worden ingevoerd?*
 - i. *Wat is de huidige situatie/wat is het huidige beleid op dit terrein?*
 - ii. *Hoe moet deze veranderen?*
- b. *Is de maatregel technisch uitvoerbaar?*
- c. *Is de maatregel juridisch uitvoerbaar?*
- d. *Is de maatregel praktisch uitvoerbaar?*
- e. *Hoeveel tijd is nodig voor de implementatie, ook rekenend met wetgevingstrajecten?*
- f. *Kan de maatregel worden ingevoerd met oog op internationale verplichtingen?*
- g. *Is er een interactie-effect met andere maatregelen en zo ja, wat is dit effect?*
- h. *Is er sprake van randvoorwaardelijke andere maatregelen? Zo ja, welke zijn dat?*

4. Effecten

- a. *Wat zijn de verwachte financiële gevolgen van de invoering van deze maatregel?*
- b. *Welke overige (bredere) effecten heeft deze maatregel (bijv. op kwaliteit, gezondheid of directe werkgelegenheid)?*
- c. *Welke informatie of data is mogelijk nuttig voor de kwantitatieve inschatting van de effecten?*

5. Kwantificering van budgettaire effecten

- a. *Geef een inschatting van het verwachte financiële effect van de maatregel.*

6. Overige opmerkingen